

Dictamen núm. 10/2025 relatiu al projecte de decret pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 22 d'abril de 2025 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria del Mar i del Cicle de l'Aigua, relativa al projecte de decret pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.

Segon. El dia 5 d'abril de 2025 es va publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears (núm. 42, de 2025) el Decret 12/2025, de 4 d'abril, pel qual es nomenen els nous membres del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, atès el transcurs del termini de quatre anys que fixa l'article 6 de la Llei 10/2000, de 20 de novembre, que estableix que el mandat dels membres del Consell serà de quatre anys, a partir del seu nomenament, el qual serà renovable per períodes de la mateixa duració. La major part dels nous consellers i conselleres prengueren possessió el dia 15 d'abril de 2025, data en la qual es va celebrar la sessió preliminar del Consell Econòmic i Social, en els termes que preveu l'article 5 del Reglament que regula l'organització i el funcionament d'aquest Consell.

Tercer. El dia 26 d'abril es va publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears (núm. 52, de 2025) el Decret 17/2025, de 25 d'abril, pel qual es nomena el senyor Francesc Fiol

Amengual president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears. El nou president va prendre possessió del seu càrrec el dia 7 de maig de 2025.

Quart. El dia 30 de maig es va celebrar la sessió constitutiva del Consell Econòmic i Social. D'acord amb el que preveu l'article 6 del Reglament que regula l'organització i el funcionament d'aquest Consell, en aquesta sessió es varen nomenar les persones que han d'ocupar les vicepresidències i els membres de la Comissió Permanent. A continuació, una vegada concloua aquesta sessió, es va celebrar la primera sessió plenària, amb caràcter ordinari, per constituir les diferents comissions de treball del Consell Econòmic i Social, en compliment del que disposa l'article 16 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre i els articles 19 i següents del Reglament que regula l'organització i el funcionament d'aquest Consell.

Cinquè. D'acord amb el que preveu l'article 32.3 del Reglament d'organització i funcionament d'aquest Consell, la Comissió permanent, convocada de manera virtual mitjançant correu electrònic, va designar a la comissió de treball d'economia, desenvolupament regional i medi ambient, com a l'òrgan competent per raó de la matèria per elaborar la proposta de dictamen.

Sisè. El dia 4 de juny s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES.

Setè. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Memòria del director general de Ports i Transport Marítim en relació amb la necessitat de substanciar una consulta pública prèvia a l'elaboració d'un decret de modificació del Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
2. Resolució del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua per la qual se substancia una consulta pública prèvia a l'elaboració d'un decret de modificació del Decret

- 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
3. Certificat emès pel Servei de Participació i Bon Govern de la Direcció General de Coordinació i Transparència referent al resultat del tràmit de consulta pública prèvia a la redacció del projecte de decret.
 4. Memòria justificativa sobre la necessitat de modificar el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
 5. Resolució del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del projecte de decret pel qual es modifica el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
 6. Resolució del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua per la qual es sotmet a informació pública el projecte de decret pel qual es modifica el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
 7. Publicació al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB núm. 21, de 15 de febrer) de la Resolució del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua per la qual es sotmet a informació pública el projecte de decret pel qual es modifica el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
 8. Projecte de decret pel qual es modifica el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo (primera versió).
 9. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (primera versió).

10. Tràmit d'audiència a les conselleries de l'Administració autonòmica, mitjançant les seves secretaries generals, així com a la resta d'entitats interessades que es puguin veure afectades per l'aprovació de la norma, i justificants de la seva recepció.
11. Observacions presentades durant els tràmits d'audiència i d'informació pública.
12. Certificat emès pel servei de Participació i Bon Govern, de la Direcció General de Coordinació i Transparència, relatiu a la participació i compliment dels tràmits d'audiència i d'informació pública.
13. Informe respecte a les al·legacions rebudes en el tràmit d'audiència i informació pública del Projecte de decret de modificació del Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
14. Projecte de decret pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo (segona versió).
15. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (segona versió).
16. Ofici del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua mitjançant el qual sol·licita el dictamen preceptiu al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

Vuitè. D'acord amb el procediment aplicable, la comissió de treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient, elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió permanent. Aquest òrgan, aprova finalment el dictamen el dia 8 de juliol de 2025.

II. Contingut del projecte de decret

I.- El projecte de decret tramés per a dictamen consta d'una part expositiva (preàmbul), i una part dispositiva composta per quinze articles dividits en sis capítols, i una part final formada per una disposició final, una disposició derogatòria i un annex.

El preàmbul de la norma ens recorda que la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, es va incorporar a l'ordenament jurídic intern mitjançant la Llei estatal 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, i la Llei autonòmica 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, abans esmentada, amb l'objectiu de millorar la regulació del sector de serveis amb la reducció d'obstacles injustificats o desproporcionats en l'exercici d'aquestes activitats, amb la finalitat de facilitar la creació d'empreses i l'increment de l'eficiència i la productivitat.

No obstant l'anterior, continua explicant el preàmbul, l'exercici de l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo, afectada en gran mesura per l'estacionalitat turística, es veu reduïda en moltes ocasions a uns mesos concrets de l'any, la qual cosa, implica que per mantenir un control efectiu sobre aquesta activitat, és necessari establir una durada determinada de la declaració responsable d'inici d'activitat temporal. D'altra banda, el temps transcorregut des de l'aprovació d'aquest Decret, les modificacions que l'han afectat i també l'aprovació de nova normativa, tant estatal com autonòmica, i els pronunciaments del Tribunal Superior de Justícia de la Unió Europea i del Tribunal Suprem, en fan recomanable aprovar una nova norma, amb la finalitat d'actualitzar la normativa al marc legal existent i, a la vegada, establir un sistema més àgil i eficaç que permeti donar una resposta immediata a les necessitats de les persones interessades.

Respecte a la competència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears sobre la matèria objecte de regulació, es fa constar que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en virtut de les seves competències estatutàries, està habilitada per regular l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo dins l'àmbit territorial autonòmic, activitat que es du a terme amb finalitats esportives o recreatives.

Efectivament, en aquest sentit, el preàmbul disposa que l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció aprovada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, que estableix les matèries de competència exclusiva de la Comunitat Autònoma, recull, en l'apartat 6, el transport marítim exclusivament entre ports i punts de la comunitat autònoma, sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials; en l'apartat 22, les activitats recreatives en aigües interiors; en l'apartat 11, el turisme, i en l'apartat 12, el lleure.

En un altre ordre de coses, l'article 46 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que correspon al Govern exercir la potestat reglamentària en les matèries que li són pròpies, mitjançant l'aprovació pel Consell de Govern de disposicions de caràcter general, en els termes que estableix l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Seguidament, l'article 47 de la Llei hi afegeix que les disposicions reglamentàries adopten la forma de decret si són aprovades pel Govern.

Finalment, i d'acord amb el que preveuen l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, explica com aquest projecte s'ajusta als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació.

II. Pel que fa a la part dispositiva del projecte normatiu, aquesta es troba formada per quinze articles estructurats en sis capítols:

- El capítol I *Disposicions generals* (articles 1 a 4) fixa l'objecte de la norma, que és la regulació de l'exercici de l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo, amb finalitats esportives o recreatives, en ports o punts de la comunitat autònoma de les Illes Balears. A continuació, incorpora un llista d'excepcions en relació a l'aplicació de la norma, preveu les característiques de les embarcacions i

els vaixells d'esbarjo i estableix les modalitats de lloguer de les embarcacions, que poden ser amb o sense dotació.

- El capítol II *Procediment* (articles 5 a 10) preveu el règim de la declaració responsable que han de presentar les persones físiques i jurídiques que vulguin exercir l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo, com ara, les activitats de difusió, la comprovació de les dades que incorpora la declaració responsable per part dels serveis administratius de la conselleria, la documentació necessària per exercir l'activitat o la traducció de documents.
- El capítol III *Registre balear d'arrendament d'embarcacions i vaixells d'esbarjo* preveu, en un únic article (11), tots aquells aspectes relatius a l'organització i funcionament del Registre balear d'arrendament d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.
- El capítol IV regula el règim sancionador (article 12), fent constar que totes les contravencions del que disposa aquest Decret es poden sancionar d'acord amb la tipificació i el procediment que preveu la Llei 2/2015, de 27 de febrer, de règim sancionador en matèria d'activitats marítimes, nàutiques i subaquàtiques (esportives i recreatives) a les Illes Balears i, si escau, d'acord amb el que disposa la Llei 11/2010, de 2 de novembre, d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.
- El capítol V *Bones pràctiques* (articles 13 i 14) incorpora una sèrie d'aspectes referents a les bones pràctiques, tant en matèria de seguretat de la navegació com en matèria mediambiental mitjançant la referència a la gestió de rebutjos.
- El capítol VI fa referència a la gestió de les dades de caràcter personal per part del personal de la direcció general competent en matèria de transport marítim (article 15).

III. Quant a la part final, aquesta es troba formada per una disposició final i una disposició derogatòria.

Així, la disposició final única determina que la present disposició entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, mentre que la disposició derogatòria indica que queden derogades totes les disposicions del mateix rang que aquest Decret, o d'un rang inferior, que s'oposin al que s'hi estableix, i en particular el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo.

Finalment, la proposta normativa incorpora un annex dedicat al tipus de bandera que s'ha d'enarborar per exercir l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo a les Illes Balears.

III. Observacions generals

Primera. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en virtut de les seves competències estatutàries, es troba habilitada per regular l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo dins l'àmbit territorial autonòmic, activitat que es du a terme amb finalitat esportiva o recreativa.

La Llei estatal 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, i la Llei autonòmica 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior, va incorporar la Directiva esmentada a l'ordenament jurídic intern, de manera que s'ha aprofundit en la millora de la regulació del sector de serveis amb la reducció d'obstacles injustificats o desproporcionats en l'exercici d'aquestes activitats, a fi de facilitar la creació d'empreses i l'increment de la seva eficiència i productivitat.

D'acord amb les seves competències, la Comunitat autònoma de les Illes Balears va aprovar el Decret 21/2017, de 5 de maig, pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo, amb l'objectiu d'adequar l'activitat d'arrendament d'embarcacions d'esbarjo a la directiva comunitària de serveis al mercat interior i a la Llei estatal 17/2009, de 23 de novembre, sobre accés lliure a les activitats de serveis i el seu exercici. Així, d'acord amb la nova normativa, es suprimeix l'exigència d'autorització administrativa prevista a la normativa anterior, autorització que es substitueix per un règim de declaració responsable de compliment dels requisits exigibles.

Segona. Amb caràcter general, el CES valora positivament l'oportunitat de la nova proposta normativa atès que respon a la necessitat d'actualitzar el marc normatiu vigent en la matèria i a la necessitat d'establir un sistema més àgil i eficaç que permeti donar una resposta immediata a les necessitats del interessats.

Com a novetats, la nova proposta normativa preveu expressament la prohibició respecte les embarcacions o els vaixells d'esbarjo que no es poden llogar de manera parcial, ni mitjançant la venda de tiquets individuals, i l'obligació de les persones físiques que duen a terme aquesta activitat de disposar dels mitjans electrònics necessaris per relacionar-se electrònicament amb l'Administració, atesa la seva dedicació professional.

Altrament, el nou Decret incorpora un nou Capítol a la norma referent a les bones pràctiques, amb l'objectiu que l'activitat es desenvolupi d'una manera responsable amb el medi ambient, tenint en compte els límits naturals de l'arxipèlag i assegurant que aquesta activitat econòmica no comprometi els recursos ni la qualitat de vida de les generacions futures.

Una de les principals novetats que incorpora el projecte normatiu, fruit de diversos pronunciaments del Tribunal Superior de Justícia de la Unió Europea, és la possibilitat de navegar lliurement per les Illes Balears per qualsevol embarcació o vaixell arrendat en altres comunitats autònomes, territoris o països, tot i que, es deixa constància que per

exercir l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo en ports o punts d'aquesta comunitat autònoma s'haurà de complir amb les prescripcions que estableix aquest Decret. Altrament, entenem que per raons de seguretat i mediambientals aquesta possibilitat únicament s'hauria d'aplicar a les embarcacions de països de la Unió Europea o de països signants de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu.

Així mateix, seguint criteris de bona tècnica normativa, la Conselleria ha optat per recollir al Decret projectat la nova regulació completa i derogar, simultàniament, el Decret actualment vigent.

Tercera. El conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua es troba legitimat per sol·licitar aquest dictamen, amb caràcter preceptiu, d'acord amb el que disposa l'article 2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 31 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, aquest s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits fins al moment de la sol·licitud del dictamen, amb una àmplia fase d'audiència i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, amb l'objectiu d'aconseguir la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats.

Segona. En relació a la part expositiva de la norma, l'article 47.4 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, exigeix que les disposicions reglamentàries incloguin un preàmbul que expressi la finalitat de les mesures adoptades en la regulació i el marc normatiu en què s'insereix.

En aquest sentit, s'ha de recordar que el preàmbul ha de facilitar, amb l'adequada concisió, la comprensió del seu objecte, al·ludir als seus antecedents i al títol competencial en l'exercici dels quals es dicta la norma i ajudar a advertir les innovacions que introdueix, amb l'aclariment del contingut, si cal, per a la comprensió del text.

En general podem afirmar que la part expositiva de la norma compleix amb totes aquestes prescripcions, no obstant això, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, suggerim que consti també la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. En relació amb l'articulat del projecte de decret, farem les següents observacions per tal de millorar-ne el text i la seva comprensió:

- En primer lloc, **l'article 1** del projecte de decret fixa l'objecte de la norma, que és la regulació de l'exercici de l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo, amb finalitats esportives o recreatives, en ports o punts de la comunitat autònoma de les Illes Balears, la qual cosa, implica que tan sols comprèn el lloguer d'embarcació o vaixell d'esbarjo efectuat amb finalitat esportiva o recreativa, mitjançant contraprestació, sense que inclogui, de cap manera, activitat complementària alguna de lleure o turística. A més, aquest precepte inclou una novetat important respecte al decret anterior de 2017 relativa a la prohibició de les embarcacions o els vaixells d'esbarjo que no es poden llogar de manera parcial, ni mitjançant la venda de tiquets individuals, tot i que, considerem que l'expressió "manera parcial" és un tant ambigua i podria generar confusió a l'hora d'aplicar la norma, la qual cosa, es podria aprofitar per persones diferents a l'arrendatari per fer ús del servei inicialment contractat per un altra persona, per tant, es proposa una nova redacció d'aquest apartat en els següents termes:

“Les embarcacions o els vaixells d’esbarjo s’hauran d’arrendar en una unitat de contracte, evitant la venda de tiquets individuals. En qualsevol cas, l’arrendatari o el seu representant legal hauran de fer ús del servei contractat”.

En relació amb l’objecte, es proposa afegir un tercer apartat en el qual es faci constar que es permet l’arrendament parcial de les embarcacions amb dotació sempre i quan aquest arrendament no sigui qualificat com a excursió marítima ni es configuri com a un contracte de passatge.

- **L’article 5** preveu que les persones físiques i jurídiques que vulguin exercir l’activitat de lloguer d’embarcacions i vaixells d’esbarjo han de presentar una declaració responsable per a cada una de les embarcacions i vaixells d’esbarjo objecte de lloguer, la qual cosa, entenem que pot constituir una càrrega excessiva per a les persones que exerceixen aquesta activitat, per tant, per raons de simplificació administrativa, proposem que aquelles persones que disposin de més d’una embarcació les puguin incloure totes en una sola declaració responsable.
- A continuació, **l’article 6** del projecte de decret preveu que per a l’exercici de l’activitat és suficient amb la presentació de la preceptiva declaració responsable, no obstant això, l’apartat segon d’aquest precepte afegeix que també s’haurà de disposar de la corresponent autorització d’amarrament o de l’ús de boia o fondeig, per la qual cosa, es proposa a l’òrgan promotor de la norma que valori la possibilitat d’exigir l’aportació de l’autorització corresponent juntament amb la declaració responsable amb l’objectiu de garantir el compliment de la norma i facilitar l’activitat de comprovació posterior.
- Pel que fa a les activitats de difusió de **l’article 7**, es proposa excloure de la prohibició a aquelles persones o entitats que sense tenir cap embarcació, estiguin en procés d’adquisició d’una amb la condició de què puguin acreditar

documentalment el procediment de compra o canvi de titularitat i la seva disponibilitat per a les dates en les quals es pretengui exercir l'activitat.

- Tot seguit, **l'article 8** fa referència a les facultats de comprovació que gaudeix el personal de la direcció general competent en matèria de transport marítim, fent constar expressament que la inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o manifestació a què es refereixi la declaració responsable o la documentació acreditativa dels requisits que s'exigeix, determina la impossibilitat d'exercir l'activitat, prèvia resolució motivada, sense perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives en què es pugui incórrer. En qualsevol cas, caldria fer constar que cap d'aquestes mesures es podrà adoptar sense audiència a la persona interessada a través del corresponent procediment administratiu.
- D'altra banda, respecte als requisits per a l'exercici de l'activitat, en concret, pel que fa a la persona titular de l'activitat, seria recomanable que, a banda dels requisits que fixa **l'article 9.a)**, també disposi de la titulació o certificat de professionalitat en matèria nàutica.
- Quant al contingut del Registre balear d'arrendament d'embarcacions i vaixells d'esbarjo que fixa **l'article 11** del projecte, es proposa incloure també les dades dels passatgers i de la tripulació que embarquen i desembarquen durant la vigència del contracte d'arrendament.
- En un altre ordre de coses, respecte al contingut de **l'annex** del projecte que determina les característiques de les banderes per exercir l'activitat, creiem que seria de gran utilitat que les banderes disposin d'un únic nombre de registre corresponent a la pròpia embarcació, la qual cosa, facilitaria el control de les respectives embarcacions.

- Ja per acabar, per raons de tècnica normativa, i d'acord amb el que preveu l'Acord del Consell de Govern de 29 de desembre de 2000, pel qual s'aproven les directrius sobre la forma i l'estructura dels avantprojectes de llei, el qual també resulta aplicables a les disposicions reglamentàries, la disposició final primera i l'annex s'han de qualificar com a únics, i s'ha de respectar l'ordre que preveu l'apartat vintè de l'esmentat Acord, que és el següent:
 - a) disposicions addicionals
 - b) disposicions transitòries
 - c) disposicions derogatòries
 - d) disposicions finals

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el projecte de decret pel qual es regula l'activitat de lloguer d'embarcacions i vaixells d'esbarjo, i sol·licita al Govern de les Illes Balears que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

El secretari general
Antonio Luís Alcover Casasnovas

Vist i plau
El president
Francesc Fiol Amengual